

Svar på interpellation till Fredrik Saweståhl angående jämställdheten i Tyresö

Jag vill börja med att tacka Eija Rätty för att ännu en gång ha lämnat in den här interpellationen (kopia från 2012). Det är viktiga frågor.

Det finns omfattande lagstiftning på jämställdhets- och likabehandlingsområdet som både reglerar kommunernas verksamhet gentemot medborgarna och i rollen som arbetsgivare. Det är givetvis något som Tyresö kommun följer. I många delar har vi högre ambitioner än det som lagen kräver, vilket är väl dokumenterat i planer om jämställdhet, likabehandling och hbt.

Ett exempel på detta är att en lönekartläggning för kommunens anställda görs varje år och inte bara vart tredje, för att kontrollera så att inga osakliga löneskillnader förekommer mellan män och kvinnor. Hittas sådana upprättas handlingsplaner för hantering. Ett annat är att vi har som mål att tillmötesgå alla medarbetares önskade sysselsättningsgrad, och i vilket vi eftersträvar heltidsanställning för att fler ska kunna stå på egna ben och inte vara ekonomiskt beroende av en partner för sin egen försörjning.

Vidare har vi som mål att verka för jämn könsfördelning vid nyrekrytering, minska skillnaderna i sjukfrånvaron, underlätta så att arbetslivet enklare kan kombineras med föräldraskap samt ge kvinnor och män lika möjligheter att ta del av arbetsrelaterad utbildning och kompetensutveckling - och mycket mer därtill. Aktiva åtgärder och uppföljningsansvar för detta redogörs noggsamt i jämställdhetsplanen som grundar sig i Diskrimineringslagen 1 kap. § 1:

"Att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder".

När det gäller medborgarperspektivet ska all verksamhet och samhällsplanering genomsyras av principen om likabehandling enligt 2 kap. § 2 i kommunallagen. Det vill säga; *"Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat"*. Även här utgör Diskrimineringslagen en viktig del. Kravet på likabehandling gör det till ett ständigt pågående arbete och inget som lösryckt går att framhålla som en specifik åtgärd. Vi följer lagen och det finns inga indikationer på att resurserna skulle fördelas ojämnt.

Däremot försöker Tyresö kommun på olika sätt främja underrepresenterade grupper och bryta samhällsnormer som upplevs förlegade. Men det är två skilda ting.

Kvalitetsenheten har uppdraget att kvalitetsgranska verksamheter och processer som utgår från den granskningsplan som kommunstyrelsen fastställer årligen. För att bidra till kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling beskrivs verksamheter och processer från olika perspektiv. Jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ingår som en del i samtliga verksamhetsgranskningar och utvecklas kontinuerligt. Här har möjligheterna att mäta och göra jämförelser ur ett genusperspektiv ökat. Allt fler nationella nyckeltal finns tillgängliga uppdelade på flickor och pojkar samt kvinnor och män. Förhoppningen är att kvalitetsarbetet ska leda till insikten att alla är lika olika och ska bemötas därefter.

Metoder för kvalitetsarbetet:

- Genom omvärldsanalyser på olika nivåer lyfts aktuella och kommande behov upp. Analyserna är ett viktigt hjälpmedel i kvalitetsarbetet för att arbeta proaktivt och möta behov utifrån olika perspektiv.
- Dokumentgranskning; verksamheternas likabehandlingsplaner och dokumentation av åtgärder och uppföljning bedöms.
- Deltagande observation; personalens bemötande och agerande studeras och bedöms utifrån olika perspektiv.
- Resultatanalyser och intervjuer; undersökning av upplevd kvalitet och bedömning av andra resultat som exempelvis olika nyckeltal.

Då interpellantens frågeställning är väldigt bred kan jag omöjligt gå in på hur arbetet ser ut inom alla områden men nedan följer några praktiska och goda exempel på verksamheternas kvalitetsarbete avseende genusperspektiv, mångfald och likabehandling.

Inom skolan och förskolan utgår kvalitetsarbetet från framförallt läroplaner där normer och värden är ett av de områden som granskas. I stort sett samtliga förskolor arbetar medvetet, metodiskt och i många fall mycket kreativt för att ge barn förutsättningar utifrån deras individuella behov. I både grundskola och gymnasiet arbetas det med att utjämna könsskillnader i prestationer samt att stärka den psykosociala hälsan, i det förra är pojkarna i fokus och i det senare är det flickorna. Det görs också insatser för att motverka könsstereotyper och för att

upprätthålla lika förväntningar oberoende av kön. Hur arbetet sker skiftar från enhet till enhet efter förutsättningar och behov. En skola som varit särskilt framgångsrik i att jämna ut kunskapsresultaten mellan pojkar och flickor är Tyresö skola. Där fick pojkarna förra året högre meritvärde än flickorna.

Inom fritidsområdet är ett viktigt fokus att nå ut till fler och fördela resurserna mer jämställt och jämlikt. Statistik på antalet utövare totalt, uppdelat på kön och för de olika idrotterna tas fram årligen och fungerar som underlag för detta. Exempel på andra insatser är att en föreningsutbildning som heter "Utmärkt förening" har initierats där jämställdhet är en av de viktiga frågorna. För att nå de som inte är engagerade i föreningslivet har Tyresö på senare år även arbetat aktivt med att bygga spontanidrottsplatser, något som vi vet är populärt hos både pojkar och flickor.

Vad gäller kommunens kulturverksamhet är det i år jämställdhet som tema. Under våren kommer bland annat Crossing Borders/Kreativ musik till två studiedagar där hela avdelningen deltar. Inom ramen för Våga Visa-samarbetet fortsätter man att sätta fokus på jämställdhetsfrågorna i kulturskolans verksamhetsutveckling. Exempelvis deltog några från skolan på en kompetensutveckling med erkända utbildningsföretaget Jämställt. På Café Bonza finns så kallade "tjejkvällar" och ungdomscaféet har just initierat ett samarbete med Brännpunkten och Rädda barnen där fysisk aktivitet kopplat till samtal är en åtgärd som ska nå fler flickor. Här finns också ett begynnande samarbete med Fryshusets skateverksamhet för att dra fler flickor till skatepark 135. I övrigt sker all programläggning och verksamhetsplanering för kulturen utifrån jämställdhetsfaktorer. Dels utifrån vilket utbud vi erbjuder och vilka artister eller vilken scenkonst vi tar till Tyresö, men också utifrån målgrupper.

Ett fjärde exempel är att Socialförvaltningen lämnar föreningsbidrag till bland andra Bris som har som ett prioriterat område i sin målsättning att nå barn med utländsk bakgrund samt pojkar. Detta på grund av att det främst är flickor som kontaktar Bris. Socialförvaltningen lämnar också föreningsbidrag till bland annat Manscentrum som har fokus på att hjälpa män som utövar våld. I år har förvaltningen höjt bidraget till Manscentrum med anledning av att deras verksamhet är viktig ur jämställdhetssynpunkt.

Det här och mycket mer görs alltså för att säkerställa att alla Tyresöbor och anställda i kommunen behandlas lika, ges samma förutsättningar och möjligheter att förverkliga sig själva. Jag känner mig trygg med det arbetet även om det alltid går att göra ännu mer. Hur det sedan tillgängliggörs? Ja nyckeltal, enkätresultat

osv. redovisas och publiceras på olika sätt. Om exempelvis jämställdhetsmål sätts upp eller formuleras i kvalitetsgarantier redovisas det enligt vår styrprocess och i årsredovisningen. Kvalitetsgranskningarna redovisas också till respektive ansvarig nämnd och tillbaka till verksamheterna för fortsatta kvalitetsförbättringar. Men de publiceras även på tyreso.se och i Jämförelseguiden för att alla Tyresöbor ska kunna ta del av utvecklingsarbetet.

Verksamhetsbeskrivningar görs härutöver i de flesta nämnder. Då berättar rektorer och andra chefer för politikerna om hur deras verksamheter bedrivs. Kvalitetsenheten ser just nu över formerna för att sprida framgångsfaktorer och goda idéer vidare inom kommunen. På motsvarande sätt har Medborgarfokus en referensgrupp för kvalitetsfrågor med förvaltningsrepresentanter där kommunikationschefen är med. Där fångar hon upp goda exempel och andra nyheter som det finns värde i att kommunicera till allmänheten.

Till sist. Vi har sett en fantastisk utveckling där den tidigare helt politikerstyrda offentliga sektorn öppnats upp och möjligheterna för kreativitet och nytänkande ökat. Detta är sektorer som länge varit kvinnodominerade och där det idag finns en mängd olika arbetsgivare, karriärvägar och möjligheter till inflytande och bättre löner och arbetsvillkor som aldrig tidigare. Det är en jättebra utveckling. Vi har också sett hur tusentals kvinnor dragit igång företag för att förverkliga drömmar och skapa bra verksamhet till glädje för oss alla. Det har betytt mycket för jämställdheten. Vi behöver därför fortsätta uppmuntra till kvinnligt företagande och entreprenörskap. Inte motverka detsamma.

Vi vet att Socialdemokraterna i Tyresö 2012 antog och ställde sig bakom en motion om att "långsiktigt begränsa och pressa tillbaka det privata vinstintresset inom skattefinansierad välfärdssektor". Motionen sändes sedan till S-kongressen där den inte fick fullt gehör utan partilinjens blev en medelväg. Nu har den nya rödgröna minoritetsregeringen tillsammans med Vänsterpartiet tillsatt en utredning med det uttalade målet att starkt begränsa vinstuttaget. Detta i stället för att fokusera på kvalitetsgranskning och ökad kontroll så att seriösa aktörer värnas medan oseriösa rensas bort. Det är olyckligt och vittnar tydligt om att Socialdemokraterna gjort en snäv vänstersväng och arbetar mot kvinnligt företagande och vill göra människors valfrihet mindre. Det går inte att förklara detta med fina ord och låtsas som något annat. Ingen tror väl att det går att driva ett företag utan vinst?

Här går en djup ideologisk skiljelinje mellan Alliansen och den samlade vänstern. Ni slår mot både mångfalden och kvaliteten i välfärden. Ni blundar dessutom för att det också innebär att jämställdheten tar flera steg tillbaka. Detta om något är

värt att uppmärksamma i samband med internationella kvinnodagen den 8 mars.
Varför vill ni med precision krossa tusentals kvinnors drömmar och strävanden
och radera ut kvinnligt företagande?

Fredrik Saweståhl (M)
Kommunstyrelsens ordförande